

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I GRANE

Til: John Kappfjell (leder)
Malin Kvannli (nestleder)
Martin Johan Kolberg (medlem)
Jan Otto Fiplingdal (medlem)
Arnt Ove Kirknes (medlem)

Sted: Grane rådhus, kantina
Tid: 09.05.2023, KL 1200

Til møtet foreligger følgende saker:

008/23 Godkjenning av protokoll fra møte 14.02.2023
009/23 Oppfølging av KU-vedtak, ansvar og oppgaver
010/23 Kommunikasjon/dialog med revisor
011/23 Oppfølging av etterlevelsekontroll for 2020 og rev.brev 2-2021 (vedr. selvkost)
012/23 KUs uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022, Grane kommune
013/23 Orientering fra k.dir., vedr. varslingsrutine og etiske retn.linjer
014/23 Orientering fra k.dir., vedr. oppf. KST-vedtak 6/20 (FR-admin./politisk saksbehandling)
015/23 Utkast til prosjektplan for forv.revisjon innen varslinger og/eller ansettelses
016/23 Status i arbeidet med et fremtidsrettet KU-sekretariat
Eventuelt.

OBS: - Vennligst informer KU-sekretær snarest dersom du må melde forfall til møtet slik at KU-sekretær kan kalle inn varamedlem.
- KU-medlemmer bes i god tid si fra til KU-sekretær om forhold som gjør, eller kan gjøre han/henne inhabil i sak fra saklisten slik at vararepresentant eventuelt kan innkalles.

Vel møtt!
John Kappfjell
Leder KU-Grane
02.05.2023

Kopi av innkalling og møtedokumenter er sendt til:

- Ordfører, kommunedirektør, Revisjon Midt-Norge SA v/Kjell Næssvold og Tor Arne Stubbe
- Varamedlemmene: Marit Kappfjell (for Kappfjell), Kurt Bekkavik (for Kvannli), Pål Andre Gluggvasshaug (for Kolberg), Pål Ove Wika (for Fiplingdal), Monica Stuenes Brennhaug (for Kirknes).

Møtedokumentene er tilgjengelig på www.ihkus.no på siden for Grane.

Postadresse: Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat, Sentrumsveien 1, 8646 KORGEN
E-mailadresse: knut.soleglad@hemnes.kommune.no
Hjemmeside: www.ihkus.no
Telefon: 95 14 47 81 (mobil) 75 19 70 00 (s.bord)

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 008/23 Godkjenning av protokoll fra møte 14.02.2023

Dokumenter:

- Protokoll fra møtet 14.02.2023.

Saksorientering:

Til det tidligere utsendte protokollutkastet ble det påpekt at «4 av 5 var tilstede», det riktige er at «5 av 5 var tilstede». Vedlagte protokoll er korrigert for dette. For øvrig kom det ingen ønsker/behov for endringer.

Det ble gitt tilbakemelding fra 4 av de 5 møtende medlemmene.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra møtet 14.02.2023.

PROTOKOLL FRA MØTET 14.02.2023 KONTROLLUTVALGET I GRANE

Tid: 14.02.2023 kl. 12.00-15.30.
Sted: Grane rådhus, kantina
Tilstede: John Kappfjell (leder)
Malin Kvannli (nestleder)
Martin Johan Kolberg (medlem)
Arnt Ove Kirknes (medlem)
Pål Ove Wika (vara for Fiplingdal)
Forfall: Jan Otto Fiplingdal (medlem)
For øvrig møte:
Anne Kristin Solheim (kommunedirektør), orienterte i sak 005/23
Johannes Nestvold (forvaltningsrevisor), orienterte i sak 007/23
Knut Soleglad (KU-sekretær)

Leder John Kappfjell åpnet møtet og innhentet følgende status:

- Innkalling: Godkjent.
- Saksliste: Godkjent.
- Deltakere: 5 av 5 tilstede, og møtet er beslutningsdyktig.

KU gav uttrykk for at det er ønskelig med bespisning i KUs møter. KU-sekr. tar initiativ til å få dette ordnet.

I møtet ble følgende saker behandlet:

Sak 001/23 Godkjenning av protokoll fra møte 08.11.2022

Møtebehandling:

Innstilling til vedtak ble godkjent.
Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra møtet 08.11.2022.

Sak 002/23 Godkjenning av protokoll fra møte 28.11.2022

Møtebehandling:

Innstilling til vedtak ble godkjent.
Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra møtet 28.11.2022.

PROTOKOLL FRA MØTET 14.02.2023 KONTROLLUTVALGET I GRANE

Sak 003/23 Oppfølging av KU-vedtak, ansvar og oppgaver

Møtebehandling:

Innstilling til vedtak ble godkjent.
Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar til orientering at alle tidligere KU-vedtak er effektuerte eller under effektivering.

Sak 004/23 Kommunikasjon/dialog med revisor

Møtebehandling:

Innstilling til vedtak ble godkjent.
Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Sak 005/23 Orientering fra kommunedirektør, vedr. varslingsrutine og etiske retn.linjer

Møtebehandling:

Kommunedirektør orienterte i møtet.

Innstilling til vedtak ble formulert i møtet og godkjent med følgende ordlyd:
«Kontrollutvalget tar informasjonen fra kommunedirektør til orientering og ber om en mer detaljert gjennomgang i neste møte om registrering og håndtering av avvik og varsling.

Kommunedirektør bes også opplyse i neste møte hvor mange varslingssaker kommunen har mottatt de to siste årene, og hvordan disse er varslet.»

Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra kommunedirektør til orientering og ber om en mer detaljert gjennomgang i neste møte om registrering og håndtering av avvik og varsling.

Kommunedirektør bes også opplyse i neste møte hvor mange varslingssaker kommunen har mottatt de to siste årene, og hvordan disse er varslet.

Sak 006/23 Oppfølging av KST-vedtak 6/20 (FR administrativ/politisk saksbehandling)

Møtebehandling:

Kommunedirektør var tidsmessig forhindret fra å orientere i saken.

PROTOKOLL FRA MØTET 14.02.2023 KONTROLLUTVALGET I GRANE

Innstilling til vedtak ble formulert i møtet og godkjent med følgende ordlyd:
«Kontrollutvalget drøfter saken videre i neste møte og ber kommunedirektør gi supplerende informasjon i møtet til de momenter som fortsatt er under iverksettelse.»

Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget drøfter saken videre i neste møte og ber kommunedirektør gi supplerende informasjon i møtet til de momenter som fortsatt er under iverksettelse.

Sak 007/23 Vedr. henvendelse til KU i møte 08.11.2022

Møtebehandling:

Forvaltningsrevisor Nestvold orienterte om tematikkene og bisto for øvrig med informasjon om handlingsalternativer for eventuell forvaltningsrevisjon.

Innstilling til vedtak ble formulert i møtet og godkjent med følgende ordlyd:
«Kontrollutvalget ber revisor til neste møte utarbeide utkast til prosjektplan for eventuell forvaltningsrevisjon innen tematikken ansettelser og/eller varslinger i kommunen.»

Vedtaket var enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget ber revisor til neste møte utarbeide utkast til prosjektplan for eventuell forvaltningsrevisjon innen tematikken ansettelser og/eller varslinger i kommunen.

John Kappfjell (leder)

Malin Kvannli (nestleder)

Martin Johan Kolberg (medlem)

Arnt Ove Kirknes (medlem)

Pål Ove Wika (vara for Fiplingdal)

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 009/23 Oppfølging av KU-vedtak, ansvar og oppgaver

Dokumenter:

- Oppfølging av KU-vedtak.
- Dokumentet «Hovedmomenter i KUs ansvar/oppgaver».

Saksorientering:

Vedr. hovedmomenter i KUs ansvar/oppgaver:

KU-sekretær har utarbeidet en momentliste for hovedmomentene i KUs virksomhet. Hensikten med dokumentet er at det på denne måten kan være enklere å ha en løpende oversikt over hva som er KUs ansvar og oppgaver. Det tas sikte på at dokumentet legges ved denne saken til hvert møte slik at dette kan danne et utgangspunkt for spørsmål, drøftelser og refleksjoner i KUs møter.

De gule feltene i momentlisten viser ansvar/oppgaver der KUs medlemmer selv må ta initiativ. De øvrige momentene kommer automatisk på KUs saksliste etter hvert som sakene er aktuelle.

KU-sekretær kan gi muntlig orientering i møtet om KU-saker som fortsatt er aktive.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar til orientering at alle tidligere KU-vedtak er effektuerte eller under effektivering.

KU-GRANE

OPPFØLGING AV KU-VEDTAK

Saknr: Saksstema	Er etterarbeid nødvendig?		Er ny sak nødvendig?		Behandling av sak i kommunestyret	
	Ja	Nei	Arbeidsbeskrivelse	Ja	Nei	Saknr: Vedtak
Møte 08.05.2015:						
012/15			Godkjenning av protokoll fra møte 17.02.2015			
Møte 27.11.2019:						
026/19			Referatsaker			
Møte 03.05.2022:						
021/22			Forvaltningsrevisjonsrapporten: SHMIL IKS	x		juni-23
Møte 06.09.2022:						
027/22			Forvaltningsrevisjonsrapport «Psykososialt skolemiljø»	x		nov.-23
Møte 08.11.2022:						
034/22			Revisors plan for regnskapsrevisjon av 2022-regnskap	x		
035/22			Orient. fra kom.dir., status avhend. av gamle sykehjem	(x)		(?)
040/22			Oppf. etterlev.ktrl. 2020 og rev.brev 2-2021 (selvkost)	x		011/23
Event. KUs møteplan 2023				x		
Møte 28.11.2022:						
042/22			Utredning av et fremtidsrettet KU-sekretariat	x		016/23
Møte 14.02.2023:						
001/23			Godkjenning av protokoll fra møte 08.11.2022	x		
002/23			Godkjenning av protokoll fra møte 28.11.2022	x		
003/23			Oppfølging av KU-vedtak, ansvar og oppgaver	x		
004/23			Kommunikasjon/dialog med revisor	x		
005/23			Orientering fra kom.dir., varsl.rutine og etiske retn.linjer	x		
006/23			Oppf., KST-vedtak 6/20 (FR-admin./polit. Saksbehandl.)	x		013/23
007/23			Vedr. henvendelse til KU i møte 08.11.2022	x		014/23
Forøvrig				x		015/23
			Rutine: KU-sekretær besørger bespising i KUs møter (f.eks. å bestille/hente fra Coop, fakura til kommunen)			

= effektivert

Rutine: Innkallings/saksdokumenter sendes elektronisk. Papirutgave deles ut i møtet.

Rutine: Send protokoll til KU-medl. + REV + FSK.sekr. + ordfører + rådmann

Hovedmomenter i KUs ansvar/oppgaver:

KU skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

- KUs arbeid kan gjøres ved blant annet å
 - å innhente bekreftelse på revisors uavhengighet (skal mottas årlig fra revisor)
 - å innhente bekreftelse på ansvarlig revisors utdanning/praksis (ved bytte av ansvarlig revisor)
 - å ha kommunikasjon/dialog med revisor (dette er p.t. fast sak i hvert KU-møte)
 - å innhente resultat av kvalitetskontroll utført av NKRF/DNRF (kontroll gjøres hvert 5.år)
 - å få presentert revisors revisjonsstrategi/-plan for regnskapsrevisjonsarbeidet.

	2020	2021	2022	2023
	x		x	

- å få en grundig gjennomgang av revisors funn/konklusjoner fra regnskapsrevisjonen,

	2020	2021	2022	2023
		x		x

KU skal påse at det føres kontroll med at økonomisk forvaltning er i tråd med bestemmelser/vedtak

- Revisor skal årlig gjennomføre en "Forenklet etterlevelseskontroll" (FELK)
- KU skal motta revisors risiko-/vesentlighetsvurdering for temavalg i FELK (1 gang/år).
- KU skal motta revisors uttalelse om resultat av FELK (frist = 30.juni)

	2020	2021	2022	2023
		x		x

KU skal påse at det utføres

- forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet (FR) og av selskaper kommunen har eierinteresser i (FR),
- kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (EK).
 - 1 Det skal utarbeides en risiko-/vesentlighetsvurdering = grunnlag for plan for FR/EK
 - 2 Det skal utarbeides plan for FR og EK (planene skal vedtas av kommunestyret)

	2020	2021	2022	2023
(pkt. 1 og 2)	x	x	x	x

3 KU bestiller gjennomføring av FR/EK fra revisor når KU finner det hensiktsmessig.

- 1 Utkast til prosjektplan for bestilt FR/EK utarbeides av revisor i samråd med KU.
- 2 Rapport fra FR/EK sendes for sluttbehandling i kommunestyret.

KU skal påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

1. KU starter oppfølging av iverksettelsen av kommunestyrets vedtak til FR/EK (ca. 1 år etter KST-vedtak).
2. KU rapporterer til KST om resultatet av oppfølgingen av KST-vedtakets iverksettelse.

KU skal påse at påpekninger fra revisor etter kommunelov §24-7 til §24-9 blir fulgt opp.

- Kommunelov §24-7 til 24-9 omhandler følgende:
 - §24-7 = påpekninger i nummerert brev fra revisor.
 - Revisor skal også avgi rapport til KU dersom påpekte forhold ikke er rettet/fulgt opp.
 - §24-8 = forbehold og andre vesentlige forhold som fremgår av revisjonsberetningen.
 - §24-9 = forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.
- KU skal rapportere til kommunestyret hvis påpekninger fra ovennevnte ikke er rettet/fulgt opp.

KU skal avgi uttalelse til kommunestyret om kommunens årsregnskaper/årsberetninger.

	2020	2021	2022	2023
		x		x

KU skal utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet.

	2020	2021	2022	2023
		x		x

Øvrige oppgaver knyttet til KUs ansvar med å føre løpende kontroll av kommunens forvaltning.

- KU kan be kommunedirektør orientere om tema/forhold innenfor kommunens forvaltning.
- KU kan be daglig leder i kommune-eid selskap orientere om tema/forhold innenfor selskapets virksomhet.
- KU kan behandle innspill/tips/henvendelser fra politikere, administrasjon, innbyggere, m.fl.
- KUs medlemmer kan selv bringe fram temaer til drøftelse i KU.

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 010/23 Kommunikasjon/dialog med revisor

Dokumenter:

(- ingen)

Saksorientering:

KU har et «påse-ansvar» overfor revisor slik dette fremgår av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.*

Ovennevnte bestemmelse er spesielt rettet inn mot revisors regnskapsrevisjonsarbeid. Revisor er KUs viktigste leverandør – ikke bare i forbindelse med regnskapsrevisjonen – men også av forvaltningsrevisjon, eierskapskontroller og andre, mindre omfattende undersøkelser. Det er derfor hensiktsmessig at revisor får anledning til å orientere bredt under dette temaet med hensyn til sitt arbeid, og tilsvarende hensiktsmessig at KU gis anledning til å ta opp ulike spørsmål og å drøfte ulike ønsker knyttet til revisors arbeid

Naturlige temaer i kommunikasjonen/dialogen kan således være å finne innen områdene:

- regnskapsrevisjon,
- forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og selskaper samt eierskapskontroll,
- øvrige temaer/områder knyttet til kontroll innen kommunal forvaltning.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Næssvold tar sikte på å delta fysisk i dagens møte.

Forvaltningsrevisor Johannes Nestvold deltar i møtet pr. Teams ved behandlingen av KU-sak 015/23 (dvs. «Utkast til prosjektplan for forv.revisjon innen varslinger og/eller ansettelser»). Videre har forvaltningsrevisor Nestvold uttrykt ønske om kunne være koblet opp pr. Teams/tlf. for å få med seg kommunedirektørens orientering i sak 013/23 (dvs. «Orientering fra k.dir., vedr. varslingsrutine og etiske retn.linjer»).

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 011/23 Oppfølging av etterlevelseskontroll for 2020 og rev.brev 2-2021 (vedr. selvkost)

Dokumenter:

- Nummerert brev nr. 2-2021 fra revisor, datert 07.04.2022.
- Mail datert 26.10.2022 fra økonomisjef.
- Brev datert 19.04.2023 fra revisor vedr. «Tilbakemelding om selvkost»

Saksorientering:

Revisors etterlevelseskontroll for 2020 omhandlet tematikken «Selvkost» og følgende fremgår av revisors rapport:

«Kommunens selvkostberegninger er ikke i henhold til forskriftens bestemmelser i § 4 da indirekte driftskostnader ikke belastes selvkostområdene.»

KU behandlet rapport fra revisors etterlevelseskontroll for 2020 i møtet 27.04.2021 (KU-sak 014/21) og KU fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen gi en skriftlig tilbakemelding innen 27.08.2021 på når revisors påpekte forhold blir/ble rettet opp.

Til møtet den 07.09.2021 var anmodet tilbakemelding ikke mottatt, og dette gjentok seg også til følgende møter:

- den 09.11.2021 var påminnet anmodning ikke mottatt,
- den 15.02.2022 var påminnet anmodning ikke mottatt.
- den 03.05.2022 var påminnet anmodning ikke mottatt. Til dette møte var revisors konklusjon fra etterlevelseskontrollen for 2020 også tatt inn som påpekning i revisjonsbrev nr. 2-2021 og KU vedtok da i sak 016/22 at revisors konklusjon til brev nr. 2-2021 vedr. selvkost imøteses senest til KUs møte 08.11.2022.
- den 06.09.2022 forelå det heller ingen skriftlig tilbakemelding fra administrasjonen på henvendelsen fra møtet den 27.04.2021.

I vedlagte mail datert 26.10.2022 fra økonomisjef gis kommunens svar til KUs henvendelse fra møtet 27.04.2021. Det forstås av administrasjonens svar at det nå arbeides med å rette opp påpekningen slik at beregningsgrunnlaget for gebyrfastsettelsen for 2023 forventes å være korrekt når gebyrene vedtas av kommunestyret (i desembermøtet 2022).

KU behandlet ovennevnte i KU-sak 040/22 den 08.11.2022 og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget imøteser en status fra revisor våren 2023 med hensyn til påpekning vedrørende selvkost i revisjonsbrev nr. 2-2021.

Vedlagt følger brev datert 19.04.2023 fra revisor vedr. «Tilbakemelding om selvkost». Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor kan i møtet oppsummere hovedmomentene i påpekningene i revisjonsbrev 2-2021 og hvordan disse er blitt fulgt opp av administrasjonen.

Innstilling til vedtak:

(saken legges frem uten innstilling til vedtak)

Til kontrollutvalget i Grane kommune

Kontaktperson:
Heidi Galguften

Dato og referanse:
07.04.2022

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt-norge.no
T +47 907 30 300

Brev nr 2 – 2021 Grane kommune

Som kontrollutvalget er kjent med er det avlagt to særattestasjoner vedrørende etterlevelse i Grane kommune med avvikende konklusjoner. Dette er rapportert til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren.

Vi ønsker å rapportere status nedenfor:

Etterlevelse 2020 - Selvkost

I 2020 så vi på etterlevelse av regelverket for selvkost

Det ble gitt følgende grunnlag for konklusjon med forbehold (kursiv tekst)

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Kommunens selvkostberegninger er ikke i henhold til forskriftens bestemmelser i § 4 da indirekte driftskostnader ikke belastes selvkostområdene.

I note 2 til årsregnskapet opplyses det at selvkostområde vann og avløp har gått med overskudd i 2020. I henhold til § 8 i forskriften skal overskudd som ikke dekker inn et underskudd, avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet. I og med at kommunens selvkostberegninger ikke er fullstendige ved at ikke alle kostnader er hensyntatt, jmf ovenfor, kan vi ikke uttale oss om det skulle vært foretatt en avsetning til selvkostdriftsfond i 2020.

Som det står i vår uttalelse, så er kommunens selvkostberegning for vann og avløp ikke fullstendige, i og med at alle kostnader ikke er hensyntatt. I henhold til selvkostforskriftens § 2 er definisjon av selvkost de kostnadene som direkte og indirekte gjelder produksjon av tjenesten som det betales gebyr for, og omfatter både faste og variable drifts- og kapitalkostnader. Kostnader som påløper uavhengig av tjenesten, skal ikke inngå i selvkost. Inntekter som knytter seg til kostnader som omfattes av selvkost, skal trekkes fra.

Note 2 til årsregnskapet viser også i 2021 overskudd på selvkostområde vann med kr 109 251 og et overskudd på avløp på kr 560 513.

Som det fremgår av konklusjonen i 2020 var kommunens selvkostberegninger ikke fullstendige da indirekte kostnader ikke var belastet noen av selvkostområdene.

Vi ber derfor om at kommunen setter opp en selvkostberegning i henhold til kravene i selvkostforskriften for alle selvkostområdene for de siste 5 år. I den forbindelse henvises til § 9 i forskriften hvor det står at kommunen skal ha dokumentasjon av hvordan beregnet selvkost er gjort og at denne dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år.

Etterlevelse 2021 – Dokumentasjon iht kap 9 Justering merverdiavgift og kompensasjon merverdiavgift.

I uttalelsen fra 2021 ble det gitt følgende negative konklusjon (kursiv tekst)

Negativ konklusjon

Vår forespørsel viser at kommunedirektøren ikke har etablert rutiner for dokumentasjon og vurdering i henhold til kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering av kompensert merverdiavgift.

Vi har i telefonsamtale med økonomisjefen den 4 april 2022 fått bekreftet at dokumentasjonen ikke er utarbeidet pr dags dato.

Vi ber om at denne utarbeides i 2022.

Ingen av disse to forholdene er tatt inn i revisors beretning, da det gjelder er en oppfølging av særattestasjoner gitt til kontrollutvalget.

Med vennlig hilsen

Heidi Anita Galguften

Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: kommunedirektøren

Vedlegg: Selvkostforskriften

§ 8. Håndtering av overskudd og underskudd

Årets samlede selvkost beregnet etter § 2 til § 7 utgjør årets gebyrgrunnlag. Kommunestyret og fylkestinget kan bestemme at gebyrgrunnlaget i stedet skal utgjøre en andel av samlet selvkost, så langt dette ikke strider med annen lov eller forskrift.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et overskudd, skal overskuddet dekke inn et underskudd fra tidligere år. Et overskudd som ikke dekker inn et underskudd, skal avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet. Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet, skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.

Ved årets slutt skal det legges til beregnede renteinntekter på et selvkostfond. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

Hvis det følger av lov eller forskrift at gebyrene skal være lik selvkost, skal det ved årets slutt legges til beregnede rentekostnader på et fremført underskudd. Første punktum gjelder også hvis kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at gebyrgrunnlaget skal utgjøre en bestemt andel av selvkost. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

§ 9. Dokumentasjon av selvkostberegningen

Kommunen eller fylkeskommunen skal ha dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort.

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år.

Knut Soleglad

Fra: Monica Hoff <Monica.Hoff@grane.kommune.no>
Sendt: onsdag 26. oktober 2022 13:10
Til: Knut Soleglad
Kopi: Anne Kristin Solheim
Emne: Vedr. KU-sak 016/22 vedr. selvkost

Hei,

Vi har nå akseptert og inngått avtale med Momentum Solutions på deres selvkostmodul.

De vil implementere tallene inn i programmet nå i løpet av kort tid slik at vi får ut budsjettkalkyle for selvkost og gebyrregulativet 2023. Deretter vil vi ha et selvkostregnskap på plass fra i år. Dette området er såpass omfattende så en slikt system vil være nødvendig for at alt skal bli helt riktig.

Dette vil Anne Kristin informere om i KU-møte den 8. nov.

Når det gjelder selvkost-resultatene for år 2020 og 2021 lar vi de stå uendret og dette er avklart med revisorene. Grunnen til det er at de manglende som gjelder indirekte kostnader og kapitalkostnader er til gunst for brukerne. Se svaret fra revisorene ang. dette:

Paragraf 7 i forskriften omhandler korrigerende av tidligere års feil:

[Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer \(selvkostforskriften\) - Lovdata](#)

§ 7. Korrigerende av tidligere års feil

Hvis det avdekkes en vesentlig feil i beregningen av samlet selvkost for et tidligere år og feilen har vært til ugunst for brukerne av tjenesten, skal virkningen av feilen tas inn i selvkost som en inntekt.

Hvis en feil fra tidligere år har vært til gunst for brukerne, skal virkningen av feilen ikke tas inn i selvkost som en kostnad. Dette gjelder ikke for avfallsgebyrer etter [forurensningsloven § 34](#) første ledd.

Her er det vel (mest sannsynlig) feil til gunst for brukerne. Slik at det blir riktig at kommunen tar kostnadene for tidligere år, og ikke korrigerer selvkostregnskapene for 2020 og 2021.

Med vennlig hilsen
Monica Hoff
Økonomisjef

Grane kommune
Midt i blinken

Grane Kommune
Tlf: 75182222
Mob: 97638189
<https://www.grane.kommune.no/>
<https://www.youtube.com/watch?v=kLYk5NgOm5g>

Grane kommune
v/kontrollutvalget

Kontaktperson:
Kjell Næssvold

Dato og referanse:
19.april 2023

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Tilbakemelding om selvkost

Det vises til kontrollutvalgets vedtak i sak 040/22 Oppfølging av etterlevelseskontroll 2020 og rev.brev 2-2021 (vedr. selvkost): «Kontrollutvalget imøteser en status fra revisor våren 2023 med hensyn til påpekning vedrørende selvkost i revisjonsbrev nr. 2-2021.»

Kommunedirektøren inngikk høsten 2022 en avtale med rådgivningsselskapet Momentum Solutions om bistand til beregning av selvkost. Kommunen bruker nå selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune, til hjelp i beregningene. Kommunens budsjett og regnskapstall er lagt inn i dette programmet, som har beregnet selvkostregnskapet ut fra inntekter, direkte kostnader, kapitalkostnader og indirekte kostnader. Kommunen har to årlige møter med dette selskapet og påser at de riktige budsjettallene og regnskapstallene blir lagt inn i programmet.

Konklusjon

I årsregnskap for 2022 framkommer selvkostregnskapene i note 2. Revisor har kontrollert disse beregningene og ikke avdekket avvik.

Det er kun selvkost på to områder

Kommunestyret har vedtatt 100 % selvkostdekning for renovasjon og slamtømming, i samsvar med forurensingsloven § 34.

For de øvrige selvkostområdene slik som vann, avløp, feiing, plan og byggesaksbehandling, oppmåling og matrikkelføring har ikke kommunestyret vedtatt selvkostdekning. Det er opp til kommunestyret å vurdere om det skal innføres selvkostdekning for disse områdene, eller om kommunen skal dekke merutgiftene på disse områdene. Note 2 viser dekningsgrad for kommunens utgifter.

Kriterier selvkost

Kommunelovens §15-1 andre ledd sier at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Tredje ledd sier at samlet selvkost skal fastsettes ut fra følgende prinsipper:

- Kostnadene skal beregnes ut fra gjennomførte transaksjoner og anskaffelseskost
- Investeringskostnadene skal beregnes ut fra avskrivningene på investeringene og beregnede rentekostnader
- Investeringskostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk

Det er fastsatt en egen selvkostforskrift (FOR-2019-12-11-1731). Forskriften gjelder for beregningen av samlet selvkost for et tjenesteområde når det er fastsatt i lov eller forskrift at kommunens eller fylkeskommunens gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten (§1).

Foreningen god kommunal regnskapsskikk har utarbeidet et notat «Selvkost i kommuneregnskapet» som drøfter hvordan bestemmelsene om selvkost innvirker på kommunens årsregnskap:
https://www.gkrs.no/edokumenter/Notater/Notat_selvkost_oppdaterert_091221.pdf

Beregningsgrunnlag

Beregningsgrunnlaget for selvkost er regnskapsførte utgifter eller kostnader og regnskapsførte inntekter (§3 første ledd). I beregningsgrunnlaget inngår både direkte og indirekte driftskostnader. § 4 sier at direkte driftskostnader omfatter kostnader til arbeid, varer og tjenester som brukes for å produsere og yte selvkosttjenesten. Indirekte driftskostnader omfatter kostnader til stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som utfyller eller understøtter selvkosttjenesten. Andelen indirekte driftskostnader som tilordnes selvkost, skal gjenspeile selvkosttjenestens bruk av disse tjenestene og funksjonene. Kostnader til administrativ ledelse, folkevalgte organer etter kommuneloven § 5-1 eller eierorganer skal ikke inngå i selvkost. Både direkte og indirekte kapitalkostnader skal inngå i beregningsgrunnlaget. § 5 slår fast at kapitalkostnader omfatter avskrivninger og nedskrivninger av varige driftsmidler, reversering av nedskrivninger og beregnete rentekostnader. Hovedprinsippene er at anleggsmidler skal beregnes ut fra prisen på anskaffelsestidspunktet. Avskrivningene skal foretas planmessig utover den utnyttbare levetiden til det varige driftsmidlet. Den utnyttbare levetiden kan settes lik avskrivningsperioden i virksomhetens årsregnskap.

Kalkylerente

Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige restverdi på de varige driftsmidlene og kalkylerenten. Kalkylerenten er lik årets gjennomsnittlige 5-årige swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng.

Paragraf 5 femte ledd omtaler at indirekte kapitalkostnader som kan henføres til indirekte driftskostnader, skal enten tilordnes selvkost på samme måte som indirekte driftskostnader, eller settes lik 5 prosent av de indirekte driftskostnadene etter fratrukk for inntekter knyttet til selvkostområdet.

Selvkostfond

Overskudd og underskudd i selvkost reguleres i § 8. Årets samlede selvkost utgjør gebyrgrunnlaget. Årets gebyrinntekter kan føre til at det blir overskudd eller underskudd. Overskudd skal settes av på et selvkostfond og underskudd skal dekkes av selvkostfond. Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet, skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer. Et selvkostfond skal renteberegnes. Ved årets slutt skal det legges til beregnete renteinntekter på et selvkostfond. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten.

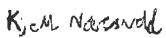
Dokumentasjon

Det stilles det krav til at kommunen og fylkeskommunen skal ha dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort og dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år. (§ 9)

Oppsummering

- Relevante regnskapsposter for direkte kostnader brukes i beregningene.
- Relevante regnskapsposter for indirekte kostnader brukes i beregningene.
- Relevante anleggsmidler for beregning av kapitalkostnader brukes i beregningene.
- Benyttede avskrivningsperioder er rimelige.
- Håndtering av fondsmidler er i samsvar med retningslinjer.
- Riktige kalkulatoriske rentekostnader brukes i beregningene.

Med hilsen

Kjell Næssvold
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: kommunedirektør

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 012/23 KUs uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022, Grane kommune

Dokumenter:

- Utkast til KUs uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022, Grane kommune
- Notat datert 30.04.2023 fra sekretær til KU-Grane (vedr. KUs uttalelse 2022)
- Uavhengig revisors beretning (for 2022) datert 14.04.2023
- Revisjonsnotat 2021 fra revisor, datert 08.04.2022
- Regnskap 2022, Grane kommune (foreligger kun i elektronisk versjon og legges ved som egen PDF-fil)
- Årsberetning 2022, Grane kommune (foreligger kun i elektronisk versjon og legges ved som egen PDF-fil)

Saksorientering:

KU skal i henhold til bestemmelse gitt i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 avgi uttalelse om kommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Vedlagt følger et utkast til KUs uttalelse.

Innholdet i utkastet til uttalelsen er utledet fra vedlagte notat fra KU-sekretær til KU datert 30.04.2023. Notatets

- kapittel 1 angir grunnlagene for eventuelle momenter til KUs uttalelse om årsregnskap og årsberetning.
- kapittel 2 gir forslag til tekst/momenter som kan tas inn i KUs uttalelse.
- kapittel 3 gir forslag til momenter som kan være egnet for videre oppfølging dersom KU finner det hensiktsmessig.

KU-sekr. kan i møtet gi en nærmere orientering om notatets innhold.

Vedlagte utkast til uttalelse kan videreutvikles etter KUs ønsker i løpet av møtet. En generell veiledning ved utformingen av KUs uttalelse kan være at KU begrenser sin uttalelse til å omfatte forhold som ligger innenfor KUs mandat - dvs. kontroll og tilsyn.

Revisor deltar ved behandlingen av saken og vil blant annet gi en gjennomgang av regnskapsrevisjonsarbeidet og de funn som er fremkommet.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar å oversende vedlagte uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022 til kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

Til: Kommunestyret i Grane kommune
Kopi til: Formannskapet i Grane kommune
Fra: Kontrollutvalget i Grane kommune
Dato: 09.05.2023

Utkast

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022 for Grane kommune

Grunnlaget for kontrollutvalgets uttalelse:

Med hjemmel i kommunelov § 23-2 (vedr. «*Kontrollutvalgets ansvar og myndighet*») er det i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 (vedr. «*Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon*») gitt bestemmelse om at kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak.

Som del av kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon, er kontrollutvalget også pålagt å påse at regnskapsrevisjonen utføres av revisor som oppfyller kommunelovens krav til kvalifikasjon og uavhengighet og at revisjonsarbeidet for øvrig skjer på betryggende måte.

Videre er kontrollutvalget pålagt å påse at eventuelle vesentlige merknader fra regnskapsrevisor blir rettet eller fulgt opp. Hvis vesentlige påpekinger fra regnskapsrevisor ikke blir rettet eller fulgt opp av kommunens administrasjon, skal kontrollutvalget rapportere dette til kommunestyret.

Til grunn for kontrollutvalgets uttalelse foreligger

- Årsregnskap 2022
- Årsberetning 2022
- Uavhengig revisors beretning 2022

Kontrollutvalgets uttalelse:

Kontrollutvalget har påsett at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022 er revidert på betryggende måte.

Kontrollutvalget er tilfreds med å registrere at kommunens årsregnskap og årsberetning også for 2022 er avlagt uten vesentlige merknader fra revisor.

sign.
John Kappfjell
leder

sign.
Malin Kvannli
nestleder

sign.
Martin Johan Kolberg
medlem

sign.
Jan Otto Fiplingdal
medlem

sign.
Arnt Ove Kirknes
medlem

NOTAT

Til: KU-Grane
Fra: KU-Sekretær
Dato: 30.04.2023

Vedrørende:

Momenter til KUs uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022 for Grane kommune.

1 Grunnlagene for KUs uttalelse.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (KU/REV-forskriften) gir bestemmelse om KUs uttalelse i § 3, 2.ledd:

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

(OBS: Årsregnskap og årsberetning avlagt av kommunalt foretak, innstilles av styret i foretaket)

Ovennevnte bestemmelse i kommunelov sier ikke hva uttalelsen skal inneholde eller omfatte. Bestemmelsen inngår imidlertid som element i KU-forskriftens bestemmelser om KUs oppgaver ved regnskapsrevisjonen, og departementet uttrykker i sine merknader til KU/REV-forskriftens § 3, 2.ledd blant annet følgende:

«Det følger imidlertid av bestemmelsen at kontrollutvalgets uttalelse skal inngå i grunnlaget for kommunestyrets behandling av og vedtak om årsregnskap og årsberetning, jf. også kommuneloven § 14-3 andre og tredje ledd. Kontrollutvalgets uttalelsesplikt må ses i lys av dette, og uttalelsen skal således knytte seg til forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen. Det primære utgangspunktet for kontrollutvalgets uttalelse vil dermed være de feil og mangler eller andre forhold som regnskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til regnskapsrevisjonen, jf. kommuneloven § 24-5 til § 24-8.»

(Kilde: H-2494 fra KMD (Kommunal- og Moderniseringsdepartementet) datert mars 2021, dvs. «Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften»)

På ovennevnte bakgrunn vil det derfor være hensiktsmessig at KU blir orientert om følgende før uttalelsen konkluderes av KU:

- Om regnskapsrevisjonsarbeidet
- Om oppfølging av eventuelle påpekninger i nummererte brev fra revisor
- Om oppfølging av eventuelle forbehold m.v. i revisjonsberetningen
- Om innholdet i årsregnskapet
- Om innholdet i årsberetningen

1.1 Om regnskapsrevisjonsarbeidet.

KU/REV-forskriften § 3, 1.ledd krever at

- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at
- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
 - b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor
 - c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.

Det er ikke lovgivers intensjon at KU skal gå dypt og bredt inn i revisors faglige vurderinger som gjøres når regnskapsrevisor planlegger, gjennomfører, dokumenterer og konkluderer sitt arbeide. KU ivaretar sitt «påse-ansvar» overfor revisjonsarbeidet på andre måter, herunder:

vedr. forskriften bokstav a):

KU har en løpende dialog med revisor som vil gi KU en oppfatning av om årsregnskapet revideres på betryggende måte., herunder blant annet:

- Gjennom saken «Kommunikasjon/dialog med revisor» (egen sak i hvert KU-møte) gis KU muligheten til å stille spørsmål og revisor gis muligheten til å informere om blant annet regnskapsrevisjonsarbeidet.
- Regnskapsrevisor gav i møtet 08.11.2022 (KU-sak 034/22) en gjennomgang av planen for regnskapsrevisjonsarbeidet for 2022. Videre vil regnskapsrevisor i dagens møte gi en orientering om gjennomføringen av det planlagte regnskapsrevisjonsarbeidet – jfr. b) nedenfor.

vedr. forskriften bokstav b):

Regnskapsrevisor gir en gjennomgang i dagens møte om regnskapsrevisjonens innhold og revisors plikter ved regnskapsrevisjonen. Utgangspunktet for gjennomgangen vil være momenter i kommunelovens bestemmelser:

§ 24-5.Regnskapsrevisjonens innhold

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

§ 24-6.Revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjon

Revisor skal se etter om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

Revisor skal vurdere risikoen for at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon som følge av misligheter og feil, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger lov- eller forskriftsbrudd som er av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Revisor skal vurdere risikoen for brudd på kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premisene.

vedr. forskriften bokstav c):

Kravene til revisor i kapitlene 2 og 3 KU/REV-forskriften omhandler:

- Revisors kvalifikasjon, dvs. utdanning og praksis (forskriftens § 9, 3.ledd)
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Kjell Næstvold er godkjent av Finanstilsynet som statsautorisert revisor med revisorregisternummer. Denne godkjenningen imøtekommer fullt ut lovbestemt utdanning og praksis for kommunens oppdragsansvarlige regnskapsrevisor.

- Uavhengighet (forskriftens §§ 16, 17, 18 og 19)
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor lovpålagte egenerklæring om sin uavhengighet i forhold til revisjonsobjektet, lå som dokument til KU-sak 033/22 den 08.11.2022. Revisor bekreftet der sin uavhengighet til Grane kommune.

1.2 Om oppfølging av eventuelle påpekninger i nummererte brev fra revisor

Nummererte brev avgis av ansvarlig regnskapsrevisor og utarbeides med hjemmel i kommunelov § 24-7 og adresseres til KU med kopi til kommunedirektør:

§ 24-7.Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

KU skal påse at påpekninger i nummererte brev fra revisor følges/rettes opp av administrasjonen.

1.3 Om oppfølging av eventuelle forbehold m.v. i revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen avgis av ansvarlig regnskapsrevisor og adresseres til kommunestyret med kopi til blant andre KU.

§ 24-8.Revisjonsberetning

Regnskapsrevisor skal avgis en revisjonsberetning til kommunestyret eller fylkestinget senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, til formannskapet eller fylkesutvalget og til kommunedirektøren. Revisjonsberetningen skal avgis selv om årsregnskapet eller årsberetningen ikke foreligger eller er ufullstendig.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Revisjonsberetningen er et selvstendig dokument som «står» på egne ben. Dette innebærer at momenter i revisjonsberetningen i utgangspunktet ikke bør repeteres eller kommenteres i KUs uttalelse.

KU skal påse at forbehold m.v. i revisjonsberetningen følges/rettes opp av administrasjonen.

1.4 Om innholdet i årsregnskapet.

Kommunedirektøren har ansvar for at årsregnskapet avlegges, fristen er 22.02 året etter regnskapsåret.

Regnskapsrevisjonens arbeid har til hensikt å kunne bekrefte at informasjonen som gis i årsregnskapet i det alt vesentlige er korrekt og fullstendig i forhold til de krav som stilles til årsregnskapet.

Revisjonsberetningen avdekker eventuelle vesentlige feil/svakheter man trenger å ha kjennskap til som leser/bruker av årsregnskapet. Det skal normalt ikke være behov for å trekke inn supplerende momenter vedrørende årsregnskapet i KUs uttalelse.

1.5 Om innholdet i årsberetningen.

Kommunedirektøren har ansvar for at årsberetningen avgis, fristen er 31.03 året etter regnskapsåret.

Årsberetningen utformes etter avleggerens egne ønsker og behov, dog skal årsberetningen ha et minimumsinnhold som fremgår av kommunelov § 14-7 (se ovenfor).

§ 14-7. Årsberetning

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

Dersom årsberetningen har vesentlige feil eller mangler i forhold til kommunelovens krav ovenfor, vil dette normalt bli påpekt – eller tatt forbehold om - av revisor i nummerert brev og/eller i revisjonsberetningen.

Det kan imidlertid være andre forhold ved årsberetningen som KU ønsker å belyse, eller å få belyst. I utgangspunktet kan det være hensiktsmessig at KU tar slike forhold opp direkte med rådmannen, eventuelt at slike forhold inngår i kontrollhandling som revisor bes utføre.

2 Momenter til KUs uttalelse

Med bakgrunn i kapittel 1.1 om regnskapsrevisjonsarbeidet:

Det foreligger grunnlag for å mene at regnskapsrevisjonsarbeidet skjer på betryggende måte.

Følgende tekst er lagt inn i utkastet til KUs uttalelse:

Kontrollutvalget har påsett at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022 er revidert på betryggende måte.

Med bakgrunn i kapittel 1.2 om oppfølging av påpekninger i nummererte brev fra revisor:

Det er ikke avgitt nummerert brev fra regnskapsrevisjon for 2021 og 2022, og det er således ingen forhold å følge opp.

(forslag til tekst nedenfor angående kapittel 1.3 kan være dekkende)

Med bakgrunn i kapittel 1.3 om oppfølging av forbehold m.v. i revisjonsberetningen:

Revisjonsberetningen for 2021 og 2022 er avgitt uten forbehold m.v., og det er således ingen forhold å følge opp.

Følgende tekst er lagt inn i utkastet til KUs uttalelse:

Kontrollutvalget er tilfreds med å registrere at kommunens årsregnskap og årsberetning også for 2022 er avlagt uten vesentlige merknader fra revisor.

3 Momenter til videre oppfølging

Med bakgrunn i kapittel 1.4 om innholdet i årsregnskapet:

- KU mottok kopi av revisjonsnotat fra revisor. Revisjonsnotatet inneholder momenter som er av mindre vesentlig karakter som ifølge revisor ikke hadde betydning for revisors beretning 2021. Revisjonsnotatet inneholder også et moment som vedrører årsberetningen for 2021.
- Det kan være naturlig at revisor gir en orientering i KUs møte om forholdene i revisjonsnotatet er rettet opp i tilstrekkelig grad. Jfr. vedlagte revisjonsnotat 2021 datert 08.04.2022.
- For øvrig kan det ses at kommunens årsregnskap fortsatt har overskriften «Regnskap». For å unngå tvil om dokumentets status, bør dokumentet gis overskriften «Årsregnskap» som samsvarer med kommunelovens benevnelse.

Med bakgrunn i kapittel 1.5 om innholdet i årsberetningen:

- Det er svært gledelig å se at kommunen redegjør for måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen. Redegjørelsen presenteres i årsberetningens kapittel 2.0 med utgangspunkt i de mål og premisser som uttrykkes i kommunens *økonomiplan/årsbudsjett*. Med utgangspunkt i de mål og andre vesentlige forhold som uttrykkes i *kommuneplanens samfunnsdel*, kan det være relevant for KU å bli orientert om
 - hvordan disse kommer til uttrykk i underliggende styringsdokumenter, og
 - hvordan oppnåelsen av målene og andre vesentlige forhold rapporteres til kommunens politiske og administrative ansvarlige samt til kommunens innbyggere.

Til kommunestyret i Grane kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Grane kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 5.216.754. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Årsberetning er pliktige opplysninger i årsberetning etter kommuneloven § 14-7, og øvrig informasjon er all annen informasjon i samme dokument eller annen årsrapport som følger årsberetning og årsregnskap. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 30. mars 2023 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Grane kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Orkanger 14. april 2023

Kjell Næssvold
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

Grane kommune
v/kommunedirektøren

Kontaktperson:
Heidi Galguften

Dato og referanse:
8.april 2022

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Revisjonsnotat 2021

Vi vil i revisjonsnotatet ta opp mindre vesentlige forhold som ikke har medført omtale i revisors beretning. Det er avlagt en normalberetning datert 7.4.2022..

Forskriftsmessige skjema

Skjema iht § 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner

Årsregnskapet er avlagt i henhold til de forskriftsmessige skjemaene, med unntak av spesifikasjon etter forskriftens § 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner. Det er satt opp en spesifikasjon vedrørende driftsregnskapet men det mangler en tilsvarende spesifikasjon for investeringsregnskapet.

Tilsvarende kommentar hadde vi i revisjonsnotatet for 2020. Vi regner med at spesifikasjonen for 2022 regnskapet blir utarbeidet.

Regnskapsskjema, bevilgningsoversikt pr budsjettområde drift, jf. Budsjett og regnskapsforskriften § 5-4, andre ledd.

Oppsettet som viser bevilgningen til de enkelte budsjettområdene i drift, er noe mangelfull i forhold til kravet i § 5-4 andre ledd.

Her er klipt ut fra regnskapet for 2021

Grane kommune				
§5-4 andre ledd				
Bevilgningsoversikt	Regnskap	Reg.budsj	Oppr.budsj	Regnskap
Driftsregnskap	2021	2021	2021	2020
Ansvar 1 - Sentraladministrasjon	12 041 485	12 544 078	11 634 998	30 688 780
Ansvar 2- Oppvekst/ Kultur	44 753 137	42 621 314	41 424 737	43 470 600
Ansvar 4- Teknisk etat	37 372 180	33 636 978	27 586 418	21 880 250
Ansvar 5- Pleie/ Omsorg	38 466 540	39 779 468	38 729 468	37 180 862
Ansvar 6 - NAV/ Sosial	2 954 170	2 064 168	2 057 568	3 312 431
Ansvar 7- Politiske Styringsorganer	7 839 618	7 530 698	6 534 390	6 156 679
Ansvar 8- Finans	-13 341 865	-16 127 169	-10 066 228	-15 166 219
Ansvar 9- Utgifter til fordeling	-5 510 963	-5 228 833	0	2 262 763
SUM FORDELTE DRIFT	124 574 302	116 820 702	117 901 351	129 786 145

Ettersom 2020 var første regnskapsåret med de nye regnskapsoppstillingene, var det usikkerhet både blant kommunene og revisjonen hvordan disse skulle utarbeides. Det medførte ulike versjoner, og den som ble benyttet i Hattfjelldal kommunes årsregnskap for 2020, og nå i 2021, er en oppstilling vi kan ha anbefalt og godkjent. I så fall beklager vi det.

Nå har vi finlest forskrift og veileder og vil derfor henlede til side 37:

«Hvis økonomiplanen og årsbudsjettet vedtas slik at det under de enkelte budsjettområdene skal overføres visse beløp til investering, avsettes visse beløp til fond eller brukes visse beløp av fond, må oversikten etter § 5-4 andre ledd inneholde alle slike avsetninger mv., fordelt på enkelte budsjettområdene. Slike overføringer, avsetninger til og bruk av fond skal inngå både i oversikten etter § 5-4 første ledd og vises i oversikten etter § 5-4 andre ledd. Oversikten etter § 5-4 andre ledd vil spesifisere hvor stor del av samlede overføringer til investering, avsetninger til og bruk av fond i oversikten etter § 5-4 første ledd som er knyttet til de enkelte budsjettområdene. Se også vedlegg, departementets brev av 3. oktober 2019 om oversiktene etter § 5-4 første ledd i økonomiplanen og årsbudsjettet.»

Vi anbefaler derfor at budsjett 2022 endres i forhold til det ovenfor nevnte, og følgelig at nytt oppsett kommer i orden for regnskap som avsluttes 31.12.2022.

Lønnsinnberetning 2021

I forbindelse med kontroll av lønnsinnberetningen for 2021 ble det avdekket at det var innberettet et for lavt avgiftsgrunnlag med kr 281 909. Dette har sammenheng med bokføring av pensjonsforpliktelser i Statens Pensjonskasse. Det er avklart med økonomisjefen at dette vil bli innberettet i 2022. Vi har således valgt å signere skjema RF 1022 for 2021.

Avsetning til bundne driftsfond

Vi vil minne om reglene for avsetning av bundne midler.

Avsetningen til bundne driftsfond gjelder midler som i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål, og som ikke er benyttet i budsjettåret, jf. kommuneloven § 14-10 fjerde ledd.

I den forbindelse stiller vi spørsmål ved om det på prosjekt 5720 styrking av skolehelsetjenesten skulle ha vært avsatt midler til et bundet fond?

Årsberetning 2021

Vi har mottatt korrigerert årsberetning den 8.4.2022. Vi har således kun en kommentar med hensyn til de punktene som iht kommunelovens §14-7 skal redegjøres for.

- a) Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Siste del av setningen (økonomisk handleevne over tid) kan vi ikke se er omtalt i særlig grad.

Ellers har vi ingen kommentarer til årsberetningen for 2021.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

I § 5-15 siste ledd står det følgende

Notene skal nummereres. I oppstillingene i årsregnskapet skal det så langt som mulig gis henvisninger fra regnskapsposter til tilhørende note.

Vi vil nevne at henvisninger ikke er gjennomført i årsregnskapet, verken i økonomisk oversikt eller i balanseregnskapet.

Samme forholdet ble tatt opp i revisjonsnotatet for 2020.

Svar på notatet imøteses innen 28.april 2022.

Med hilsen

Heidi Galguften
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Økonomisjef
Kontrollutvalget i Grane kommune

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 013/23 Orientering fra k.dir., vedr. varslingsrutine og etiske retn.linjer

Dokumenter:

(- ingen)

Utrykte dokumenter:

- Email datert 23.09.2022 fra personalsjef med følgende vedlegg:
 - Etiske retningslinjer for Grane kommune (vedtatt av kommunestyret 09.05.2012)
 - Ansettelses- og Arbeidsreglement (vedtatt av kommunestyret 23.02.2008).

(dokumentene kan leses på hjemmesiden til KU-Grane, KU-møte 08.11.2022, sak 038/22 på nettstedet www.ihkus.no)

Saksorientering:

Under sak Eventuelt i KUs møte den 06.09.2022 fattet KU følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om å få oversendt kommunens varslingsrutine og etiske retningslinjer til neste møte.

Kommunedirektør bes stille i neste møte for supplerende informasjon om erfaringer og utfordringer med etterlevelse av ovennevnte rutine og retningslinjer.

I KUs møte 08.11.2022 i sak 038/22 mottok KU de forespurte dokumentene og kommunedirektør gav forespurt orientering.

KU fattet følgende vedtak i sak 038/22 den 08.11.2022:

Kontrollutvalget imøteser en demonstrasjon i neste ordinære møte fra kommunedirektør av hvordan melding om avvik og varsling håndteres i kommunen.

I KUs møte 14.02.2023 i sak 005/23 gav kommunedirektør orientering i møtet og KU fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra kommunedirektør til orientering og ber om en mer detaljert gjennomgang i neste møte om registrering og håndtering av avvik og varsling.

Kommunedirektør bes også opplyse i neste møte hvor mange varslingssaker kommunen har mottatt de to siste årene, og hvordan disse er varslet.

Kommunedirektør er invitert til å gi orienteringen i dagens møte kl. 12.30.

Innstilling til vedtak:

(saken legges frem uten innstilling til vedtak)

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 014/23 Orientering fra k.dir., vedr. oppf. KST-vedtak 6/20 (FR-admin./politisk saksbehandling)

Dokumenter:

- Arbeidsutkast til oppfølgingsrapport (vedr. «Iverksettelse av vedtak i kommunestyresak 6/20.») - versjon 04.02.2023.

Saksorientering:

Denne saken omhandler oppfølging av rådmannens iverksettelse av det vedtak som kommunestyret fattet da forvaltningsrevisjonsrapport «Administrativ og politisk saksbehandling» ble sluttbehandlet i KST-sak 6/20. En link til forvaltningsrevisjonsrapporten er å finne på nedre del av hjemmesiden til KU-Grane under nettstedet www.ihkus.no.

KU har tidligere behandlet oppfølging av KST-vedtak 6/20 i følgende møter:

- KUs møte den 16.02.2021 (svar forelå til møtet),
- KUs møte den 09.11.2021 (svar forelå ikke til møtet),
- KUs møte den 15.02.2022 (svar forelå ikke til møtet),
- KUs møte den 03.05.2022 (svar forelå ikke til møtet),
- KUs møte den 22.08.2022 (komm.dir. ba om utsettelse til neste møte),
- KUs møte den 06.09.2022 (svar forelå ikke til møtet),
- KUs møte den 08.11.2022 (svar forelå ikke til møtet),
- KUs møte den 14.02.2023 der anmodet svar forelå. Til møtet var svaret innarbeidet i arbeidsutkastet til oppfølgingsrapport (jfr. vedlagte), men kommunedirektør var tidsmessig forhindret fra å gi forespurt orientering i møtet. KU fattet da følgende vedtak:

Kontrollutvalget drøfter saken videre i neste møte og ber kommunedirektør gi supplerende informasjon i møtet til de momenter som fortsatt er under iverksettelse.

Kommunedirektør er invitert til å gi orienteringer fra kl. 12.30.

I den vedlagte oppfølgingsrapporten viser de gule felter den informasjonen som det er bedt om skriftlig tilbakemelding på, og administrasjonens svar følger rett under det enkelte gule felt.

Med basis i vedlagte oppfølgingsrapport samt kommunedirektørens orientering i dagens møte, bes KU drøfte behovet for eventuelle videre oppfølginger av administrasjonens iverksettelse av den enkelte anbefaling. KU-sekr. kan veilede i drøftingene.

Innstilling til vedtak:

(saken legges frem uten innstilling til vedtak)

OPPFØLGINGSRAPPORT

Arbeids- utkast

Til: Kommunestyret
Fra: Kontrollutvalget
Dato: (versjon 04.02.2023)

Vedrørende:

Iverksettelse av vedtak i kommunestyresak 6/20.

Vedr.: Forvaltningsrevisjonsrapporten «Administrativ og politisk saksbehandling»

Innholdsfortegnelse:

1. Kort historikk.
2. Bakgrunn for forvaltningsrevisjonsrapportens anbefaling.
3. Status på iverksettelse av KST-vedtak 6/20.
4. Oppsummering av administrasjonens iverksettelse.

1. Kort historikk.

Rapporten fra forvaltningsrevisjonen er utarbeidet av kommunens revisor Revisjon Midt-Norge SA etter bestilling fra kontrollutvalget (KU).

Link til rapporten finnes på nettstedet «www.ihkus.no» under hjemmesiden til KU-Grane.

KU behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten i møte 26.02.2020 (KU-sak 004/20) og oversendte rapporten til kommunestyret som behandlet den i sak 6/20 den 26.02.2020..

Kommunestyret fattet da vedtak følgende vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «administrativ og politisk saksbehandling» til etterretning, og ber rådmann imøtekomme rapportens anbefalinger.

Kommuneloven (KL) krever følgende håndtering når ovennevnte vedtak er fattet:

- Rådmannen skal påse at vedtak fattet av folkevalgte organer blir iverksatt (KL § 13-1, 4.ledd).
- Kontrollutvalget skal påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp (KL § 23-2, bokstav e).
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp (KU-forskrift § 5).

I arbeidet med oppfølgingen av administrasjonens iverksettelse av KST-vedtak 6/20 har KU mottatt følgende tilbakemeldinger fra kommunens administrasjon:

- KU-møte 16.02.2021, KU-sak 006/21:
 - Brev datert 03.02.2021 fra rådmann til KU-Sekretariatet (svar på «Anmodning om status i iverksettelsen av kommunestyrevetak 6/20»).

2. Bakgrunn for forvaltningsrevisjonsrapportens anbefalinger.

Kommunestyret vedtok å be rådmannen imøtekomme rapportens anbefalinger.
Rapportens anbefalinger er presentert i FR-rapportens kapittel 2.5 og kapittel 3.5.

Anbefalingene fra kapittel 2.5 vedr. «Saksbehandling i kommuneadministrasjonen»:

- 1 Gjennomfører en helhetlig vurdering av ressurs- og bemanningssituasjonen både i avdeling teknisk/næring samt generelt i kommuneadministrasjonen.**
- 2 Utarbeider et internt reglement for habilitetsvurderinger i administrasjonen**
- 3 Utarbeider en kompetanseplan som ikke bare spesifiserer ulike fagfelt, men også hver enkelt ansattes kompetanse**

Følgende vurderinger i FR-rapporten har ledet til ovennevnte tre anbefalinger:

Vedr. saksbehandlingstid og foreløpig svar.

Selv om gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2018 var innenfor lovkravene, hadde kommunen en del byggesaker i 2017 og 2018 med saksbehandlingstid over lovpålagt tid. Som vist i tabell 3 og 4, hadde over halvparten av byggesakene i 2018 en saksbehandlingstid som er lengre enn kravene i plan og bygningsloven.

Teknisk- og næringssjef samt jordbrukssjef bekrefter for øvrig at saksbehandlingstiden i avdelingen er for lang.

I sum vurderes saksbehandlingstiden i avdeling teknisk / næring, som ikke tilfredsstillende.

For øvrig ser revisjonen positivt på at kommunen informerer publikum og andre gjennom å sende foreløpig svar ved lang saksbehandlingstid.

Vedr. habilitet.

Grane kommune har ikke internt reglement for vurdering av habilitet. Revisjonen anbefaler derfor at kommunen utarbeider et internt reglement for habilitetsvurderinger.

Vedr. kompetanse og bemanning.

Kompetanseplanen i enhet teknisk / næring gir noe oversikt over hvilken kompetanse kommunen har innen forskjellige fagfelt. Kompetanseplanen omhandler imidlertid ikke hver enkelt ansatt, og er derfor ikke så godt egnet til å bidra til kartlegging og utvikling av kompetanse på individnivå.

Det foreligger for øvrig ikke noen kompetanseplan for kommuneadministrasjonen for øvrig. Revisjonen registrerer imidlertid at det i dag foregår et arbeid med å utarbeide en slik kompetanseplan.

Enhet teknisk/næring har utfordringer med å tilfredsstillende lovpålagte krav til saksbehandlingstider, og det følger av dette at avdelingen ikke har nok ressurser, eller at ressursene ikke brukes på riktig måte.

Anbefalingene fra kapittel 3.5 vedr. «Saksbehandling av saker til politisk behandling»:

- 4 Legge noe mer vekt på å presentere vurderinger for / imot den anbefalingen som administrasjonen gir.**
- 5 Legge noe mer vekt på å synliggjøre det politiske handlingsrommet som formannskap/kommunestyre har anledning til å anvende, innenfor rammen av lov/regelverk.**

Følgende vurderinger i FR-rapporten har ledet til ovennevnte to anbefalinger:

Kommunens fremgangsmåte for utarbeiding av saksfremlegg med fremstilling av faktiske forhold, jussen på området samt kommunens vurdering, bidrar til at saker til politisk behandling blir relativt godt opplyst.

Revisjonen vurderer for øvrig de saksutredninger som er blitt forelagt for revisjonen, som relativt godt opplyst i form av detaljerte faktaopplysninger i saken samt en tydelig anbefaling.

Kommunen opplyser imidlertid at man ikke har som fast rutine å presentere det politiske handlingsrommet som kommunestyre/formannskap kan anvende i saken.

I sakene revisjonen har gått gjennom er det til en viss grad vurdert fordeler og ulemper med det søkte tiltaket. For eksempel forstår man som leser, i en sak vedrørende søknad om utvidelse av reingjerde i kommunen, at innvilgelse av søknaden uten endringer trolig vil være til fordel for utøvelse av reindrift, men til ulempe for utøvelse av friluftsliv i området.

Likevel er det, i et flertall av sakene, vanskelig som leser å umiddelbart gjøre seg opp en mening om fordeler og ulemper ved det vedtaket som administrasjonen anbefaler. Det er dessuten sjelden opplyst om handlingsrommet politikerne har i forhold til lov og regelverk i saken. Når det gjelder eventuelle forsøk på ikke-legitim påvirkning av kommuneadministrasjonens arbeid fra formannskap/kommunestyre, har revisjonen ikke indikasjoner på at dette forekommer i dag. (kilde: FR-rapport kapittel 3.4 «Vurdering»)

3 Status på iverksettelse av KST-vedtak 6/20.

Kommunestyret vedtok å be rådmannen imøtekomme rapportens anbefaling.

Anbefaling nr.1:

Gjennomfører en helhetlig vurdering av ressurs- og bemanningssituasjonen både i avdeling teknisk/næring samt generelt i kommuneadministrasjonen.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 03.02.2021:

«Det blir gjennom arbeid med budsjett gjort vurderinger om ressurs og bemanningssituasjonen i både avdeling teknisk og generelt i kommuneadministrasjonen. Det er vel ikke tvil at det burde vært flere ressurser i form av stillinger til spesielt teknisk. Dette spesielt sett opp mot de arbeidsoppgaver og sårbarhet som enheten har. I forhold til den økonomiske situasjonen var det ikke rom for å få tilført nye stillinger. Derimot er det lagt inn i budsjettet kjøp av tjenester. Dette er spesielt tenkt brukt opp mot kjøp av oppmålingstjenester. I tillegg skal Grane kommune i 2021 ta i bruk digital byggesaksbehandling. Det vil på sikt avhjelpe saksbehandlerne på virksomheten.»

Foreløpig vurdering pr. 08.02.2021 av administrasjonens tilbakemeldte status:

Tiltakene som rådmannen opplyser i sin tilbakemelding, synes å være relevant i forhold til anbefalingen. Det fremgår imidlertid av FR-rapporten at halvparten av byggesakene i 2018 hadde en saksbehandlingstid som er lengre enn kravene i plan og bygningsloven. Det kan være hensiktsmessig å be rådmannen gi sin vurdering av når de nevnte tiltakene forventes å gi saksbehandlingstid i byggesakene som ligger innenfor kravene i plan og bygningslov.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 30.01.2023:

Vi jobber kontinuerlig med at saksbehandlingstid skal ned.
Vi har økt ressursen på teknisk med 50% stilling i 2023
Det er lyst ut en 100% stilling, den er ikke besatt da det ikke var søkere.
Vi har flyttet på arbeidsoppgaver. (Saksbehandling på eiendomsskatt er tatt ut, økonomi ivaretar denne)
Teknisk og næring oppfylder p.t. ikke krav til saksbehandlingstid i byggesaker.
Avdelingen har i deler av 2022 og til 01.02.2023 vært uten byggesaksbehandler. I denne perioden har kommunalsjef Teknisk og næring fungert både som byggesaksbehandler og arealplanlegger i tillegg til sine andre arbeidsoppgaver.
Fra 01.02.2023 tiltrer ny byggesaksbehandler i Grane kommune. Byggesaksbehandler vil få opplæring av Vefsn kommune, og forventes å starte behandling av søknader i løpet av mars måned. Eksisterende etterslep på byggesaksbehandling forventes å være jobbet inn i løpet av 2023.

Foreløpig vurdering pr. 04.02.2023 av administrasjonens tilbakemeldte status:

Vurdering og konklusjon ??

Anbefaling nr.2:

Utarbeider et internt reglement for habilitetsvurderinger i administrasjonen

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 03.02.2021:

«Her er jeg litt usikker på som menes. Jeg har tatt en sjekk i andre kommuner. Det er ingen andre

som har et slik reglement. Hvis saksbehandler skulle komme til den konklusjon at han/hun er inhabil, så må jo habil leder finne en annen habil saksbehandler.
Ellers støtter vi oss på departementets veileder «Habilitet i kommuner og fylkeskommuner».
Jeg ser med andre ord vanskelig for meg hvordan et internt reglement for habilitetsvurderinger i tillegg til forvaltningslovens bestemmelser og dep sin veileder skal ha verdi. Det gjennomføres kurs for alle nye saksbehandlere. Forvaltningsloven står der sentralt.»

Foreløpig vurdering av administrasjonens tilbakemeldte status:

Det fremstår som noe uklart om det vil bli utarbeidet et reglement for habilitetsvurderinger, og det kan derfor være hensiktsmessig å be rådmannen gi en avklaring på om anbefalingen vil bli iverksatt.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 30.01.2023:

Det er ikke utarbeidet et eget reglement for habilitetsvurderinger
Vi har det som et eget punkt 7 i etiske retningslinjer.

7. Habilitet

Kommunens ansatte skal ikke opptre på en måte som er egnet til å svekke tilliten til deres upartiskhet. Alle som treffer beslutninger og tilrettelegger for beslutninger i Grane kommune er bundet av forvaltningslovens habilitetsregler. Ansatte og folkevalgte har en selvstendig plikt til å varsle overordnede om inhabilitet slik at man kan fritas fra videre befatning med saken. Ved tvil om inhabilitet skal den ansatte eller folkevalgte forelegge spørsmålet for sin nærmeste leder.

Folkevalgte og ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og egne interesser. Dette gjelder også forhold som ikke direkte rammes av inhabilitetsbestemmelsen i forvaltningsloven. Dersom spesielle personlige interesser likevel kan påvirke avgjørelsen i en sak en har faglig ansvar for, eller for øvrig deltar i saksbehandlingen eller forberedende saksbehandling i, skal en ta dette opp med overordnet.

Det jobbes med å legge ut en egen «boks» på hjemmesiden under politikk.

(Vi ser på denne under møte den 14. februar 2023)

Foreløpig vurdering pr. 04.02.2023 av administrasjonens tilbakemeldte status:

Vurdering og konklusjon ??

Anbefaling nr.3:

Utarbeider en kompetanseplan som ikke bare spesifiserer ulike fagfelt, men også hver enkelt ansattes kompetanse

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 03.02.2021:

«I planstrategi vedtatt november 2020 er kompetanseplan oppe for revidering i løpet av 2021.»

Foreløpig vurdering av administrasjonens tilbakemeldte status:

Utfra rådmannens svar fremstår det som uklart om den kompetanseplan som blir revidert i løpet av 2021 også utformes slik at den omhandler kompetansen til hver enkelt ansatt. Det kan i første omgang være hensiktsmessig å be om tilbakemelding på dette.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 30.01.2023:

Det jobbes med en strategisk kompetanseplan, har som mål at denne er ferdig i løpet av 2023. Grunnlagsdokumentene er kartlegging av hver enkelt sin ansatt kompetanse. Alle enheter leverer skjema. (Ferdig i disse dager)

Navn	Alder og kjønn	Stillingsprosent	Grunnutdanning	Etterutdanning	Kurs

Foreløpig vurdering pr. 04.02.2023 av administrasjonens tilbakemeldte status:

Vurdering og konklusjon ??

Anbefaling nr.4 og nr. 5 samlet:

Nr.4: Legge noe mer vekt på å presentere vurderinger for / imot den anbefalingen som administrasjonen gir.

Nr.5: Legge noe mer vekt på å synliggjøre det politiske handlingsrommet som formannskap/kommunestyre har anledning til å anvende, innenfor rammen av lov/regelverk.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 03.02.2021:

«Som det står omtalt i rapporten så vil graden av vurderingen for/imot og synliggjøre det politiske handlingsrommet variere fra sak til sak. Det er ikke gjort noen konkrete tiltak rundt dette.»

Foreløpig vurdering av administrasjonens tilbakemeldte status:

Det fremstår som noe uklart om det vil bli lagt noe mer vekt på de momentene som fremgår av anbefalingene, og det kan derfor være hensiktsmessig å be rådmannen gi en avklaring på om anbefaling nr. 4 og 5 vil bli iverksatt.

Administrasjonen opplyser følgende status i brev datert 30.01.2023:

Vi har en rutine for saksbehandling og en brukermanual på hvordan et saksfremlegg skal se ut. Det er alltid en diskusjon på hva som er et godt og et dårlig saksfremlegg. For, imot og synliggjøre handlingsrommet, bør være viktige moment å ha med.

Jeg tar med meg de anbefalinger fra kap 3.5. vedr «saksbehandling av saker til politisk behandling» Opplæring saksbehandling gjennomføres når nye saksbehandlere starter. Denne opplæringen er ferskvare og bør stå på agenda /årshjul flere ganger i løpet av året, dette er tatt inn.

Foreløpig vurdering pr. 04.02.2023 av administrasjonens tilbakemeldte status:

Vurdering og konklusjon ??

4. Oppsummering av administrasjonens iverksettelse.

(utformes i en endelig oppfølgingsrapport)

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 015/23 Utkast til prosjektplan for forv.revisjon innen varslinger og/eller ansettelses

Dokumenter:

- Prosjektplanen «Varsling eller Ansettelses» (fra Revisjon Midt-Norge SA, 2023)

Saksorientering:

Under Eventuelt i møtet den 08.11.2022 ble KU gjort kjent med en henvendelse rettet til KU. Dokumentene fra henvendelsen var oversendt pr. post til kontrollutvalgets medlemmer.

KU fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber sekretær drøfte med revisor om muligheten til å få gjennomført kontroll av om varslingen og tilsettingen som det opplyses om i henvendelsen ble håndtert av kommunen i tråd med kommunens egne rutiner og i tråd med gjeldende regelverk på områdene.*
2. *KU-sekretær tilskriver henvenderen om vedtaket.*

KU-sekr. har oversendt henvendelsens dokumenter til forvaltningsrevisor og drøftet mulighetene for mulige kontroller. På denne bakgrunn har revisor oversendt sine refleksjoner rundt dette i brev form som ble presentert med muntlige suppleringer av forvaltningsrevisor Nestvold i KUs møte den 14.02.2023 i sak 007/23.

KU fattet følgende vedtak i KU-sak 007/23 den 14.02.2023:

Kontrollutvalget ber revisor til neste møte utarbeide utkast til prosjektplan for eventuell forvaltningsrevisjon innen tematikken ansettelses og/eller varslinger i kommunen.

Vedlagt følger prosjektplan til eventuell forvaltningsrevisjon innen «Varsling eller Ansettelses». Forvaltningsrevisor Nestvold deltar under behandlingen av saken pr. Teams.

KU bes i møte drøfte om planen gir uttrykk for undersøkelser av forhold som KU ønsker nærmere kunnskap om – og i denne sammenheng kan det være formålstjenlig å definere formålet med en eventuell forvaltningsrevisjon som har sitt utgangspunkt i ovennevnte henvendelse til KU.

Innstilling til vedtak:

(saken legges frem uten innstilling til vedtak)

Prosjektplan:

Varsling
eller
Ansettelse

Grane kommune

2023

FR 1253

Innhold

1	Sammendrag	3
2	Mandat	4
2.1	Bestilling	4
2.2	Bakgrunnsinformasjon	4
2.3	Kommunens organisering	4
2.4	Om etikk, varsling og ansettelser	5
3	Prosjektdesign	7
3.1	Problemstillinger	7
3.2	Avgrensing	8
3.3	Kilder til kriterier	9
3.4	Metoder for innsamling av data	9
	Vedlegg 1: Uavhengighetserklæring	10

1 SAMMENDRAG

Mål	Finne ut om kommunen har en tilstrekkelig praksis for etikk og varsling eller ansettelse
Problemstilling	De ulike temaer med problemstillinger presenteres nedenfor under avsnitt 3.2 om «problemstillinger»
Kilder til kriterier	Se de ulike kildene for henholdsvis temaene «etikk og varsling» og «ansettelse» under avsnitt 3.3
Metode	<ul style="list-style-type: none">• Intervju og dokumentanalyse
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none">• Leveres til kontrollutvalget i november• Antall timer anslag 250 timer
Oppdragsansvarlig revisor	Oppdragsansvarlig revisor: Johannes O. Nestvold Epost: johannes.nestvold@revisionmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Line Johnsen Wirum line.wirum@revisionmidtnorge.no

2 MANDAT

I dette kapitlet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Grane kommune fattet i sitt møte den 14.02.22, sak 007/23 følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ber revisor til neste møte utarbeide utkast til prosjektplan for eventuell forvaltningsrevisjon innen tematikken ansettelse og/eller varslinger i kommunen»

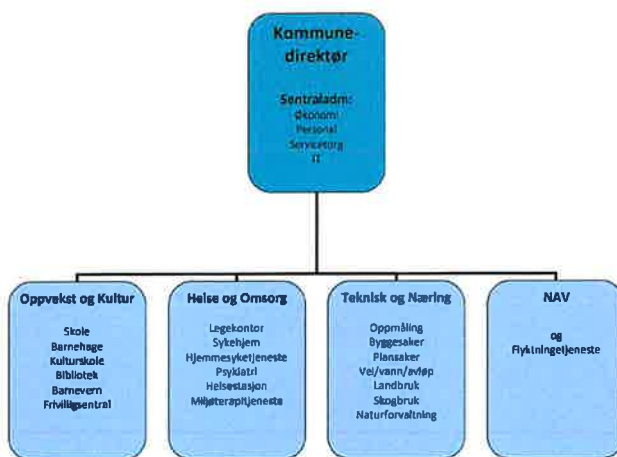
2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kontrollutvalget i Grane kommune mottok den 08.11.22 en henvendelse som berørte tematikken «varsling og ansettelse». Utvalget, ved sekretær, har bedt revisor om å gi en orientering om handlingsalternativene for en eventuell forvaltningsrevisjon innen ovenfornevnt tematikk. Kontrollutvalget har i sitt møte den 14.02.22, sak 005/23 fått en orientering fra kommunedirektøren vedrørende varslingsrutiner og etiske retningslinjer, samt en orientering fra revisor om mulige innfallsvinkler til et prosjekt. Kontrollutvalget konkluderte med at revisor bes utarbeide en prosjektplan hvor det kan velges mellom et prosjekt om varsling og ansettelse.

2.3 Kommunens organisering

Kommunedirektøren, kommunalsjefer, IKT og folkehelse utgjør kommunedirektørens strategiske ledergruppe. Kommunalsjefene har kommunedirektørens fullmakter innenfor sine ansvarsområder. Sammen skal de bidra til en helhetlig, langsiktig og strategisk ledelse av kommunen.

Figur 1. Administrativ organisering i Grane kommune

Kilde: Grane kommune

Kommunen har lagt ut informasjon om varsling på sine hjemmesider¹, hvor det blant annet vises til relevante bestemmelser i arbeidsmiljøloven. Det oppfordres til at varsling bør skje i kommunens kvalitetssystem, Compilo. Kommunen har også utarbeidet et «Ansettelses- og arbeidsreglement»² som er tilgjengelig på hjemmesiden.

2.4 Om etikk, varsling og ansettelser

Etikk

I regjeringa sin veiledning til arbeid med etikk³ står:

«Etikk er refleksjon over verdier og normer, og begrunnelsen vi gir for våre valg. For folkevalgte og ansatte i en kommune handler etikk om systematisk refleksjon over hva som er god praksis i den kommunale virksomheten. Arbeid med etikk hjelper oss til å gjenkjenne etiske problemstillinger, og dermed muligheten til å foreta gode, velbegrunnede beslutninger. Kommuneloven signaliserer at kommunal virksomhet skal kjennetegnes av tillit og bygge på en høy etisk standard (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2018). Å følge lovene er et etisk og moralsk krav».

Varsling

Kapittel 1 i arbeidsmiljøloven har som overordnet mål å sikre at arbeidsmiljøet gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon (Arbeids- og sosialdepartementet 2005). Det blir også uttrykt at loven skal gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstaker selv skal kunne ivareta og utvikle sitt arbeidsmiljø i samarbeid med de andre partene i arbeidslivet og at det skal bli lagt til rette for et godt ytringsklima.

Kapittel 2A i arbeidsmiljøloven spesifiserer arbeidsgiver og arbeidstaker sin rett og plikt knyttet til varsling om kritikkverdige forhold i organisasjonen. Her blir det utdypet hva som ligger i kritikkverdige forhold og krav til rutiner som for eksempel skal sikre at varsel blir fulgt opp på en god måte. Arbeidstilsynet poengterer at det er arbeidsgiver sitt ansvar å sørge for åpenhet og god intern kommunikasjon i organisasjonen.

¹ Grane kommune sin hjemmeside, url: <http://www.grane.kommune.no/tenestor/administrasjon/for-ansatte/varsling/>

² Grane kommune sin hjemmeside, url: <https://www.grane.kommune.no/tenester/administrasjon/for-ansatte/ansettelses-og-arbeidsreglement/>

³ [Etikk - regjeringen.no](http://Etikk-regjeringen.no)

Arbeidsgiver skal aktivt bidra til ytringsfrihet og at varsling blir en naturlig del av arbeidsmiljøarbeidet. Varslingsregelverket skal bidra til et godt og konstruktivt ytringsklima der arbeidstaker kan melde ifra og ytre seg kritisk uten å risikere noen form for straff eller negative reaksjoner.

Arbeidstaker skal medvirke i utforming, gjennomføring og oppfølging av virksomheten sitt systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Arbeidstaker skal også bidra til gjennomføring av de tiltakene som er satt i verk for å «skape et godt og sikkert arbeidsmiljø».

Ifølge arbeidsmiljøloven § 2A-6 skal rutiner for varsling utarbeides i samarbeid med ansatte og tillitsvalgte (for eksempel verneombud og tillitsvalgte).

De som oftest er inne i en varslingssak er arbeidsgiver, ansatte (varsleren og den/de påvarselede), tillitsvalgte, verneombud og Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Avhengig av alvorlighetsgrad vil også offentlige myndigheter og Arbeidstilsynet kunne være inne i saken.

Ansettelses

Utgangspunktet ved kommunale ansettelses er at alle ledige stillinger skal lyses ut. En godt utformet utlysningstekst legger grunnlaget for en saklig og god ansettelsesprosess. Utlysningsteksten må være utformet på en slik måte at mulige søkere forstår hva som skal til for å være formelt kvalifisert for stillingen.

Kvalifikasjonsprinsippet er styrende for ansettelses i stat og kommune. For staten er prinsippet lovfestet i statsansatteloven § 3, mens for resten av offentlig sektor gjelder prinsippet på ulovfestet grunnlag, med det samme rettslige innholdet. Kvalifikasjonsprinsippet innebærer at søkeren som er best kvalifisert for stillingen, skal få tilbud om den. Arbeidsgiver må gjøre en vurdering av flere momenter før ansettelsen kan gjennomføres. Utgangspunktet for vurderingen er kravene som er angitt i utlysningsteksten, og eventuelle lov- og avtalefestede krav. Andre sentrale momenter er utdanning, praksis og personlig egnethet⁴.

Det følger av forvaltningsloven § 2 at vedtak om ansettelse i offentlig forvaltning er «enkeltvedtak». Forvaltningsloven stiller opp flere saksbehandlingsregler som gjelder for slike avgjørelser. Ansettelsesvedtak er likevel etter § 3 unntatt fra flere av disse reglene. Allikevel

⁴ Sivilombudet. Ansettelses fra A til Å – en veiledning basert på Sivilombudets behandling av saker om, ansettelses i offentlig sektor, hentet fra: [Temahefte Ansettelses web.pdf \(sivilombudet.no\)](https://www.sivilombudet.no/temahefte/ansettelses-web.pdf)

gjelder krav til utredning, skriftlighet, likebehandling, habilitet, kontradiksjon og det at virksomheten skal kunne gi en begrunnelse for ansettelsen.

Ifølge KS sin hovedavtale har tillitsvalgte rett til å uttale seg om tilsetninger og kommunen skal snarest mulig orientere de tillitsvalgte om nyansettelser og gi nyansatte beskjed om hvem som er tillitsvalgt⁵.

Arbeidsmiljøloven stiller i § 14-5 også krav til at arbeidsavtaler skal inngås i alle arbeidsforhold, og § 14-6 regulerer krav til minsteinnholdet i avtalen.

Det er også en hovedregel om at det for stillinger i offentlige organer skal lages en offentlig søkerliste. Formålet med offentlige søkerlister er blant annet å gi allmennheten informasjon om hvem som har søkt en offentlig stilling, og på den måten kunne kontrollere at det ikke tas utenforliggende eller usaklige hensyn ved ansettelser⁶.

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene.

Revisjonskriteriene og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Problemstillinger

Problemstillinger er utarbeidet med bakgrunn i bestillingen, hvor alternativer for to ulike prosjekter er ønsket presentert, herunder «**Etikk og varsling**» og «**Ansettelser**»:

ALTERNATIV 1

Følgende hovedproblemstilling / delproblemstillinger foreslås for temaet «**Etikk og varsling**»

- 1. Har Grane kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?**
 - Har kommunen oppdaterte etiske retningslinjer?
 - Er de etiske retningslinjene tilgjengelig for ansatte?
 - Er ansatte informert om/gitt opplæring i de etiske retningslinjene?
 - Drøftes etikk og etiske retningslinjer jevnlig på enhetene i kommunen?

- 2. Har Grane kommune lagt til rette for forsvarlig varsling ihht arbeidsmiljøloven?**

⁵ KS: Hovedavtalen, hentet fra Ks sin hjemmeside: [Hovedavtalen-KS-2022-2023-uten-skjaeremerker-19012023.pdf](#)

⁶ Sivilombudet. Ansettelser fra A til Å – en veiledning basert på Sivilombudets behandling av saker om, ansettelser i offentlig sektor, hentet fra: [Temahefte Ansettelser web.pdf \(sivilombudet.no\)](#)

- Har kommunen oppdaterte varslingsrutiner?
- Er varslingsrutinene lett tilgjengelig for ansatte?
- Er det informert om/gitt opplæring i varslingsrutinene til ansatte?

ALTERNATIV 2

Følgende hovedproblemstilling / delproblemstillinger foreslås for temaet «Ansettelse»

- 1. Er etablerte rutiner og retningslinjer for ansettelse i Grane kommune i samsvar med regelverket?**
 - Utlysning
 - Kvalifikasjonsprinsippet
 - Habilitet
 - Involvering av tillitsvalgte
 - Dokumentasjonskrav
 - Skriftlig arbeidsavtale
 - Offentlig søkerliste
- 2. Er praksis for ansettelse i Grane kommune i samsvar med etablerte rutiner og retningslinjer?**

3.2 Avgrensning

Etikk og varsling

En revisjon av temaet «Etikk og varsling» avgrenses mot «avvik». Revisjonen omfatter heller ikke en gjennomgang av personalsaker eller oppfølging av konkrete varslingssaker.

Ansettelse

Vi vil i en mulig revisjon ikke foreta vurderinger av behovet for kompetanse / tilsetninger i kommunen.

3.3 Kilder til kriterier

Revisjonskriteriene er tenkt utledet fra følgende kilde:

For etikk og varsling

- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) 17. juni 2005 nr. 62
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) 22. juni 2018 nr. 83
- «Gode råd for etikkarbeid», KS
- Kommunens egne vedtak og retningslinjer

For ansettelser

- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) 17. juni 2005 nr. 62
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) 10. februar 1967
- Det ulovfestede kvalifikasjonsprinsippet
- KS: Hovedavtalen
- KS: Hovedtariffavtalen
- Sivilombudet. Ansettelser fra A til Å – *en veiledning basert på Sivilombudets behandling av saker om, ansettelser i offentlig sektor*

3.4 Metoder for innsamling av data

Vi vil i denne forvaltningsrevisjonen basere oss data fra intervju med ansatte i kommunen som har sentrale roller knyttet til det temaet som vedtas gjennomgått. Vi vil også gjennomgå relevant dokumentasjon som rutiner og retningslinjer, dokumentasjon i enkeltsaker mv.

Inderøy 11.04.23

Med vennlig hilsen

Johannes O. Nestvold

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

PM Revisjon <small>Midt-Norge</small>	
Prosjekt nr: FR1253	Kommune: Grane kommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Varsling eller ansettelser	
<p>Hovedreferanse:</p> <p>Kommuneloven § 24-4</p> <p>Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3</p> <p>RS 200 – Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4</p> <p>RS 220 – Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13</p> <p>RS 300 – Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6</p> <p>Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8</p>	
Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utførelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvelsels som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Steinkjer 24.03.2023

Johannes O. Nestvold
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er signert digitalt av:

• JOHANNES OLAV NESTVOLD, 04.04.2023

Forseglet av

Posten Norge

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidnorge.no

SAKSFREMLEGG

KU-GRANE
Møte 09.05.2023

Sak 016/23 Status i arbeidet med et fremtidsrettet KU-sekretariat

Dokumenter:

(- ingen)

Saksorientering:

KU'ene i alle de syv samarbeidende kommunene oversendte saken «Utredning av et fremtidsrettet KU-sekretariat» til behandling i kommunestyrenes møter desember 2022. Hovedmomentet i innstillingen fra KU'ene var å søke tilslutning til Konsek Trøndelag IKS. Behandlingen i kommunestyrene gav følgende resultat (i kronologisk rekkefølge):

Grane, KST-sak 067/22 den 14.12.2022:

Vedtak i henhold til KUs innstilling.

Vefsn, KST-sak 108/22 den 14.12.2022:

Vedtak i henhold til KUs innstilling.

Rana, KST-sak 007/23 den 07.02.2023:

KUs sak ble satt opp som sak 008/23 og fikk følgende vedtak i kommunestyret:

«Det vises til vedtak i sak 7/2023»

KST-sak 7/23 var utredet og innstilt av ordfører og KST vedtok å søke tilslutning til Konsek Trøndelag IKS.

Hattfjelldal, KST-sak 005/23 den 22.02.2023:

Vedtak i henhold til KUs innstilling, dog har ordfører inntatt KUs lovbestemte ansvar og oppgaver frem til behandlingen av saken i KST. Dette er i strid med kommunelov.

Hemnes, KST-sak 003/23 den 23.02.2023:

Vedtak i henhold til KUs innstilling.

Nesna, KST-sak 011/23 den 15.03.2023:

Til KUs sak hadde ordfører tillagt sin egen utredning og innstilling og KST vedtok å søke opptak i Ytre og Søndre Helgeland kontrollutvalgssekretariat.

Lurøy, KST-sak 005/23 den 29.03.2023:

Vedtak i henhold til KUs innstilling.

Alle kommunene med unntak av Nesna, søker tilslutning til Konsek Trøndelag IKS. Nesna søker opptak i «Ytre og Søndre Helgeland kontrollutvalgssekretariat». KU-sekretær har i tråd med kommunestyrets vedtak sørget for at Konsek Trøndelag IKS har mottatt nødvendig informasjon for å starte interne prosesser for tilslutning av ovennevnte 6 kommuner.

Representantskapet i Konsek Trøndelag IKS vedtok den 27.04.2023 å invitere ovennevnte 6 kommuner inn i selskapet. Konsek Trøndelag IKS sender egen sak direkte til kommunen for gjennomføring av nødvendige vedtak for å formalisere den endelige tilslutningen. Det tas sikte på at samtlige kommuner - inklusive de 6 nye – fatter nødvendige vedtak innen juni -23.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.